

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-4-058 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 20-42/575-256
Karar Tarihi : 17.09.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Ahmet ALGAN,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Fatma ATAÇ, Abdulsamed TÜRLÜ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Sumitomo Corporation
- AAR Corp
Temsilcileri: Av. Zümrüt ESİN, Av. Hakan ÖZGÖKÇEN,
Av. Sinan DİNİZ, Av. G. Ceren SEYMENOĞLU,
Av. İsmail ÖZGÜN, Av. Cem BURAN
Ebulula Mardin Cad. Gül Sok. No: 2 Maya Park Tower 2
Akatlar, 34335 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Sumitomo Corporation ve AAR Corp arasında bir ortak girişim kurulması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.08.2020 tarih ve 8649 sayı ile giren ve eksiklikleri 02.09.2020 tarih ve 9328 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 10.09.2020 tarih ve 2020-4-058/Öİ sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Bildirimin konusu; Sumitomo Corporation (SC) ve AAR Corp (AAR) tarafından AAR Sumisho Aviation Service (AAR SUMİSHO) unvanlı bir ortak girişim kurulmasına ilişkindir. İlgili işlem, işlem taraflarının kontrolündeki ASAS Japan Inc. (ASAS JAPAN)¹ ile AAR Supply Chain, Inc. (AAR SUPPLY)² arasında imzalanan ve Ortak Girişim İşletme Anlaşması'nı da kapsayan Ortak Girişim Kuruluş Anlaşması'na dayanmaktadır.
- (5) İşlem taraflarından SC'nin en büyük hissedarları arasında; The Master Trust Bank of Japan, Ltd. (%(.....)), Japan Trustee Services Bank, Ltd. (%(.....)), Bnym Re Norwest/Wells Fargo Omnibus (%(.....)) ve Sumitomo Life Insurance Company (%(.....)) gibi çeşitli şirketler bulunmakta olup teşebbüsü hâlihazırda herhangi bir hissedar kontrol etmemektedir.
- (6) Diğer taraf olan AAR'de ise %5'ten fazla hissesi bulunan kurumsal pay sahipleri arasında; Blackrock, Inc. (%(.....)), The Vanguard Group, Inc. (%(.....)), Dimensional Fund Advisors LP (%(.....)), AllianceBernstein LP (%(.....)) ve SSgA Funds

¹ Bildirim konusu işlem için özel olarak kurulmuştur ve sermayesinin tamamı SC'ye aittir.

² AAR'nin bir iştiraki olup ticari uçaklar için uçak gövdesi ve motor parçaları tedariki sağlamaktadır.

Management, Inc. (%(.....)) yer almakta olup, AAR üzerinde hiçbir şirketin tek veya ortak kontrolü bulunmamaktadır.

- (7) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Anılan hüküm çerçevesinde, ortak girişimler bakımından aranan koşullar; kurulan ortak girişimin, kurucu teşebbüsler tarafından "ortak kontrol" altında tutulması ve "bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel)" niteliği taşımasıdır.
- (8) Dosyadaki bilgilerde yer verildiği üzere, ortak girişimin taraflarının %(.....)'şer hissesinin bulunacağı, ortak girişimin iş planının onaylanması, üst yönetimin atanması veya görevine son verilmesi gibi stratejik nitelikte kararların alınması açısından tarafların mutabakata varmasının gerektiği ve ortak girişimin yönetim organında tarafların eşit sayıda üye ile temsil edileceği göz önüne alındığında, kurulacak ortak girişimin işlem taraflarının ortak kontrolünde olacağı sonucuna varılmıştır.
- (9) Ayrıca, ortak girişimin taraflardan bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynağa sahip olacağı, günlük faaliyetleriyle ilgili olarak kendi yönetim yapısı, personeli ve varlıklarının bulunacağı, ortak girişimin tedarikçileri ve müşterileri ile sözleşme, anlaşma, satın alma siparişi, satış siparişi ve diğer taahhütleri herhangi bir üçüncü taraf olmaksızın doğrudan gerçekleştireceği anlaşılmaktadır.
- (10) Ortak girişim ile AAR SUPPLY arasındaki hizmet anlaşması ve ortak girişim ile SC arasındaki geçici görevlendirme uyarınca, taraflar altı kişiden fazla olmayacak şekilde faaliyetin pazarlanması, ticareti ve lojistiği konularında ortak girişime uzman çalışan desteği sağlayacaktır. Bu çalışanlar, başlangıç dönemi için geçici olarak ve ortak girişim tarafından artık ihtiyaç duyulmadığı zamana kadar görevlendirileceklerdir. Tarafların bu uygulamadaki amacının, başlangıç dönemi boyunca geçici çalışan personelden, doğrudan ortak girişim tarafından istihdam edilecek ve ortak girişimin günlük operasyonları ile görevlendirilecek olan daimi personele bilgi aktarılması olduğu belirtilmiştir. Başlangıç dönemi için sağlanacak personel desteğinin geçici süreliğine gerçekleştirilecek olması nedeniyle ortak girişimin bağımsızlığı açısından sorun teşkil etmeyeceği kanaatine varılmıştır.
- (11) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, kurulacak ortak girişimin tam işlevsel, bağımsız bir iktisadi varlık niteliğinde olacağı, bu bakımdan bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma olduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrası (a) bendinde belirtilen eşikleri aştığı ve dolayısıyla anılan işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (12) Bildirim formunda yer verilen bilgilere göre, işlem taraflarından SC, dünya çapında metal ürünlerinin ticareti, sistemlerin taşınması ve kurulumu, çevre ve altyapı, medya, şebeke ve yaşam tarzı ile ilgili ürünler, maden kaynakları, enerji, kimyasallar ve elektronik gibi sektörlerde faaliyet gösteren bir teşebbüstür. SC'nin Türkiye'de bulunan iştirakleri vasıtasıyla yürüttüğü faaliyetlerine ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir:
  - Sumitomo Corporation Dış Ticaret A.Ş.; araç parçaları, gıda ürünleri, kimyasal ürünler ve Japonya'da üretilen çelik malzemeler vb. ithalatını yapmaktadır. Bunun yanında, gıda ürünleri, kimyasal ürünler ve Türkiye'de üretilen çelik malzemeler vb. ihracatını da gerçekleştirmektedir.
  - Sumi Agro Turkey Tarım İlaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.; tarım kimyasalları ve gübre satışında faaliyet göstermektedir.

- Summit Steel Turkey Çelik İşleme ve Ticaret A.Ş.; çelik materyallerinin ithalatı, işlenmesi ve satışı alanlarında faaliyet göstermekte olup halihazırda söz konusu şirket tasfiye halindedir.
- (13) Bir diğer işlem tarafı AAR, havacılık ve sefer hizmetlerinin yanı sıra, dünya çapında havacılık ve savunma pazarlarına, kamu kurumlarına çeşitli ürünler ve hizmetler sağlamaktadır. Ayrıca AAR, ticari uçaklar için uçak gövdesi ve motor parçalarından oluşan envanter ağı ile hizmet sunmaktadır. Türkiye'de kurulu herhangi bir iştiraki bulunmayan AAR'nin Türkiye'deki faaliyetleri temel olarak ticari havacılık pazarında kullanılmak üzere uçak gövdesi ve motor parçaları tedarikinden ibarettir. Bununla birlikte AAR'nin uçak satışları, finansal kiralama hizmetleri, mühendislik hizmetleri ve bileşen tamiri³ aracılığıyla Türkiye'de oldukça sınırlı bir ciro elde ettiği belirtilmiştir. Dosyadaki bilgilere göre, AAR'nin Türkiye'deki faaliyetleri arasında yer alan; OEM parçalarının dağıtımı, ticari uçak gövdesi, uçak gövdesi tedariki, uçak motor parçalarının tedariki ve bileşen tamiri pazarlarının her birinde pazar payının tahmini olarak %(...)'in altında olduğu ifade edilmiştir.
- (14) AAR, OEM'ler ile uçak yedek parçalarını tedarik etmek amacıyla sözleşmeler imzalamakta ve söz konusu parçaların birçok ülkeye dağıtımını gerçekleştirmektedir. AAR anılan hizmetlere yönelik Japonya'daki faaliyetlerini SC'nin tamamına sahip olduğu iştiraki Sumisho Aero-System Corporation (SAS) aracılığıyla sunmaktadır. Dolayısıyla SAS, AAR'nin Japonya acentesi olarak uçak yedek parçalarının sivil havacılık sektörüne ve Japon savunma sektörüne⁴ dağıtımını sağlamaktadır. İşlem tarafları AAR ve SC arasında söz konusu faaliyetler bakımından dikey nitelikli bir ilişki bulunmaktadır.
- (15) Ancak bildirim konu işlem öncesi AAR tarafından sağlanan belirli ticari faaliyetler işlem sonrasında ortak girişime devredilecektir:
- AAR, ABD'li bir üreticiden Japonya Savunma Bakanlığı'na SC aracılığıyla yeniden satış yapmak için ürün tedarik etmektedir. İşlem çerçevesinde ve ABD'li üreticinin onayına tabi olarak, AAR bu mevcut anlaşmayı ortak girişime devredecek ve böylece işlem sonrasında ortak girişim Japonya Savunma Bakanlığı'na yapılan yeniden satışların tedarikçisi olacaktır.
  - AAR aynı zamanda, Japon bir üreticiden ABD hükümetine ve ABD menşeli olmayan ticari havayollarına yeniden satış yapmak için ürün tedarik etmektedir. Burada da AAR, Japon üreticinin onayına bağlı olarak mevcut sözleşmeyi, ürünleri tedarik edip yeniden satışını yapması için ortak girişime devredecektir.
- (16) Bu kapsamda ortak girişim, başlangıç aşamasında AAR'nin devredeceği faaliyetlerle iştigal edecektir. Yukarıda da ifade edildiği üzere devredilecek faaliyetlerden ilki AAR ile SC arasındaki acentelik ilişkisini doğuran işlemidir. Söz konusu faaliyetin ortak girişim tarafından yürütülecek olması nedeniyle hâlihazırda taraflar arasında var olduğu düşünülen dikey ilişkinin işlem sonrasında gerçekleştirilecek faaliyet devirleri sonrasında ortadan kalkacağı anlaşılmaktadır. Buna ek olarak taraflar arasındaki acentelik ilişkisinin yalnızca Japonya'ya özgü bir durum olması ve Türkiye pazarına ilişkin taraflar arasında böyle bir ticari ilişkinin bulunmaması nedeniyle Türkiye açısından herhangi bir dikey örtüşmenin olmadığı değerlendirilmektedir. Diğer yandan

³ AAR'nin bileşen hizmetleri, neredeyse her tür ticari hava taşıtı için, belirli bir aşınmadan sonra değiştirilmesi gereken uçak bileşenlerinin (*rotatable components*) tamirinin, onarımının ve bakımının yapılmasını içermektedir.

⁴ Japonya Savunma Bakanlığı bu pazarda faaliyet gösteren tek taraftır.

ortak girişime devredilecek ikinci faaliyetin odak noktasının ABD pazarı olduğu anlaşılmaktadır.⁵

- (17) Bildirilen işlem kapsamında kurulacak ortak girişim AAR SUMİSHO'nun faaliyetleri özetle havacılık OEM ürünlerinin yeniden satışı ile Japonya merkezli havacılık OEM ürünlerinin, savunma ürünleri veya ticari havacılık ürünlerinin imalatı veya bunlara dahil edilmesi için yeniden satışı alanlarını içermektedir.
- (18) Her ne kadar yakın gelecekte ortak girişimin Türkiye'de faaliyet göstermesinin beklenmediği ifade edilse de, ortak girişimin Japon OEM ürünlerini Türkiye pazarına sunması halinde ve AAR'nin Türkiye'deki mevcut OEM ürünlerine yönelik faaliyetleri arasında koordinasyon doğurucu etkilerin oluşup oluşmayacağı önem arz etmektedir.
- (19) AAR'nin hâlihazırda Türkiye'de yürüttüğü faaliyetlerin çok kısıtlı bir bölümünün Japon OEM ürünlerinin satışından ibaret olduğu, yalnızca bir Japon OEM ile anlaşmasının bulunduğu ve 2020 mali yılında işbu anlaşma çerçevesinde (.....) ABD Doları tutarında satış gerçekleştirildiği ve bu anlaşmanın da bildirim konusu işlem sonrası ortak girişime devredileceği belirtilmiştir.
- (20) Ayrıca Ortak Girişim İşletme Anlaşması'nın 10. maddesi rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenlemekte olup tarafların istisnai haller dışında ortak girişimin ticari faaliyetleri ile iştiğal etmemesi gerektiğini hüküm altına almıştır. Ortak Girişim İşletme Anlaşması'nın 10.2. maddesinde sayılan istisnai hallerden biri gündeme gelmedikçe AAR, Japon OEM ürünleri satmayacağını taahhüt etmektedir.
- (21) Anlaşmada belirtilen istisnai hallerin;
  - Müşteri veya potansiyel müşterinin ortak girişim ile değil de AAR ya da SC ile doğrudan iş yapmak istediğini yazılı olarak bildirmesi,
  - Tarafların ortak girişime sunduğu bir iş fırsatını ortak girişimin yürütmek istememesi,
  - Tarafların gerçekleştirecekleri bir devralmaya istinaden devralınan işlerin, ticari sebeplerle taraflarca ortak girişime devredilemiyor olması

olarak sayılabileceği ve sayılan istisnaların taraflarca kullanılmasına yönelik bir niyetlerinin bulunmadığı da belirtilmiştir. Dolayısıyla ortak girişimin Japon OEM ürünlerini Türkiye pazarına dağıtması ve anlaşmada belirtilen istisnai hallerden birinin gerçekleşmesi halinde ortak girişim ve AAR'nin faaliyetleri arasında Türkiye'de Japon OEM ürünlerinin dağıtımını pazarında yatay bir örtüşme söz konusu olabilecektir. Fakat ortak girişimin yakın gelecekte Türkiye'de faaliyete geçmesinin planlanmadığı, AAR'nin Türkiye'deki faaliyetlerinin sınırlı sayılabilecek nitelikte olması, istisnai hallerden birinin varlığı halinde hem ortak girişimin hem de AAR'nin Türkiye'ye Japon OEM ürünleri satışını yapabileceği, ancak bu ihtimalin oldukça düşük olduğu, Türkiye'de OEM parçalarının dağıtımını pazarında Aviall, Satair/Boeing, Wencor, STS Aviation Group gibi birçok önemli rakibin varlığı göz önüne alındığında işlemin herhangi bir pazarda rekabetçi bir endişe doğurmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

---

⁵ Taraflar bildirim formunda ortak girişimin Türkiye'de faaliyet göstermesinin planlanmadığını, böyle bir ihtimalin gerçekleşmesi halinde ise söz konusu faaliyetin oldukça sınırlı olacağını öngördüklerini belirtmişlerdir.

H. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.